

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quām Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquām utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 2. Quotuplex sit Status Religiosus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

sicut declaravit Innocentius Papa III. in c. cum ad monasterium 6. de statu Monachor. cuius verba sunt: *Nec aſtimet Abbas, quod ſuper habenda proprietate poſſit cum aliquo Monacho diſpensare.* Quia Abdicatio proprietatis, ſicut ♂ Custodia Castitatis adeò eſt annexa Regulae Monachali, ut contra eam nec Summus Pontifex poſſit licentiam indulgere. Unde insigniter falluntur, qui ad perfectionem aspirant, & tamen in Paupertate, Castitate ac Obedientia perfidere ſe negligunt; cum finis absq; mediis obtineri non poſſit: ſicut econtra eos proximiū ad perfectionis apicem accedere videmus, qui in tribus prædictis virtutibus magis quotidie proficiunt.

§. 2.

Quotuplex fit Status Religiosus.

3. Dividitur Status Religiosus primò in duas Classes Religiosorum; quarum prima con- tinet eos, qui propriæ tantum perfectioni ſtu- dent, & proximis præter Orationem ac boni exempli odorem nihil impendunt. Quales fue- runt Monachi Sanctorum Antonii, Hilarionis, Ephraimi, Pachomii, ac quotquot vixerunt an- te Sanctum Basilium & Eusebium in monasteriis extra civitates & oppida poſtitis; Nam de Euse- bio Vercellenſi Episcopo ſcribit S. Ambroſius ſerm. 81. ♂ alibi. Quod primus in Occidentis partibus conjuixerit vitam Monasticam cum Clericali, ſive contemplativam cum activâ; Et de S. Basilio ait Breviarium Romanum, quod Episcopus factus, Monachos fecum in civitatem intro-

introduced, & solitaria atq; activæ vita utilitatis præclarè simul conjunxerit. Altera Clas-
sis comprehendit eos Religiosos, qui propriæ suæ
saluti & perfectioni ita incumbunt, ut Proximis
etiam prodeesse studeant. Qui tamen iterum in
tres Ordines subdividuntur; Nam Quidam eo-
rum Christi Ecclesiam defendunt armis contra
Paganos & Infideles; uti faciunt Religiosi mili-
tes Teutonici, & Melitenses. Alii vacant ope-
ribus misericordiæ tantum corporalibus, ac per
ea juvant mileros, redimendo v. g. captivos à
jugo & servitute infidelium, sicut facit Ordo B.
Mariæ de mercede Redemptionis Captivorum à
S. Petro Nolasco institutus; aut ministrando in-
firmis, sepeliendo mortuos &c. uti faciunt Ser-
vitæ seu Fratres misericordiæ. Alii econtra o-
peribus misericordiæ spiritualibus se dedunt, &
proximorum salutem æternam procurare sata-
gunt, docendo & catechizando ignorantes,
prædicando, exhortando, Sacra menta admi-
nistrando, & morituros ad beatum vitæ exitum
disponendo. Qui in corpore Juris & Summo-
rum Pontificum Bullis communiter nominan-
tur *Canonici Regulares, Clerici Regulares, Cle-
rici Professi, Clerici Religiosi*; uti videre est in c.
Dudum 18. q. 2. c. præsens. dist. 32. c. observan-
dum. 15. q. 2. & apud Signum de statu ac Ord.
Canon. lib. 1. c. 2. Atq; horum Religiosorum sta-
tus est perfectissimus, utpote Instituto vitæ
Christi in terrâ conversantis maximè confor-
mis, qui cœpit facere & docere. Actor. I. Unde
S. Thomas 3. part. q. 40. a. 1. ad 2. ait: *Vita*

A 3

Activa,

Activa, secundum quam quis prædicando & docendo contemplata aliis tradit, est perfectione quam vita, quæ solum contemplatur; & ideo Christus talem vitam elegit. Et 2. 2. q. 188. a. 6. Si eut majus est illuminare, quam lucere solum: ita majus est, contemplata aliis tradere, quam solum contemplari. Ergo summum gradum in Religionibus tenent, quæ ordinantur ad docendum & prædicandum. Secundum autem gradum tenent illæ Religiones, quæ ordinantur ad contemplationem. Tertius est earum, quæ occupantur circa exteriores actiones.

4. Deniq; ex his Clericis Regularibus aliqui proximorum saluti docendo, prædicando, & Sacraenta Pœnitentiæ atq; Eucharistiæ administrando ita incumbunt, ut tamen parochias sacerdtales non suscipiant, nisi forte per accidens, & ob defectum aliorum pastorum. Alii verò vi Instituti sui & ex fine intrinseco suæ vocationis parochias sacerdtales administrant, & curam Animarum ruri in pagis ac oppidis tanquam pastores exercent. Sicut Henricus Wagenerbeck in c. 1. de Capellis monachor. notavit, dicens: *Ordo Præmonstratensis ex instituto suo Administrationem Parochiarum exercet.* Et Albertus Miræus Ecclesiæ Cathedralis Antverpiensis Canonicus ac Sigillifer in *prefat. Chron. Præmonstrat.* Præter Ceterorum Religiosorum Cætuum morem, hoc Præmonstratanis Canonicis penè proprium ac perpetuum est, ut parœciis seu curis pastoralibus cum in urbibus tum in pagis præfecti, cogitationes omnes suas actionesq; in

procu-

procuranda suorum salute subditorum desigant.
Familia ergo Norbertina cœtus est, non Monachorum propriè, sed Canonicorum Ordinis S. Augustini. Ejus vita neq; in sola contemplatione, neq; in sola actione, sed in utrâq; simul posita est; nec suæ tantum, sed & alienæ salutis curam gerit. Habent ferè singula hujus Instituti Monasteria paræcias sibi annexas plurimas, quibus Praefecti seu Pastores è numero Religiosorum dari solent. Quod ut i huic Ordini inter Cæteros penè est proprium, sic & afflictæ Dei Ecclesiæ in hac tantâ honorum Pastorum inopia quam maxime commodum. Jure itaq; Norbertina Monasteria, fœcunda Parochorum Seminaria quis nuncupet. Sed de his fusiùs suo loco.

§. 3.

*Cur Deus voluerit plures & diuersos esse
in suâ Ecclesiâ Status Religiosos.*

PRima causa est Ecclesiæ militantis splendor, dignitas & gloria; ut scilicet tanquam Castrorum Acies benè ordinata, diversis militum Christi signis & Ordinibus præfulgeret. Secunda est Ejusdem Ecclesiæ utilitas. Nam sicut in uno corpore plura sunt membra, ut, quod unum præstare nequit, alterum exequatur: ita in corpore Christi mystico, quod est Ecclesia, Deus plures ordinavit hominum Religiosorum cœtus, ut, quia omnes non possunt omnia præstare, aliqui tractent opera misericordiæ corporalia, alii spiritualia; aliqui in verbo & doctrinâ strenue labo-

A 4

labo-